

KRONIEK

daardoor in de gelegenheid gesteld geworden scheep te gaan naar Cuba. Een lyrisch temperament veertig dagen zwalpend op den Oceaan, daar moest iets uit geboren worden. Het had een bundel verzen kunnen zijn, het is een scheepsjournaal geworden; *Cargo*, met vele treffelijke gedichten in proza. Men kan bij Conrad, Masefield, Hauser, om slechts dezen te noemen, ongetwijfeld machtiger evocaties aantreffen van den Oceaan, maar naast deze evocaties verbleekt het werk van Jonckheere geenszins. Het is anders, gelukkig; Jonckheere, die waarschijnlijk aan geen van deze heeren heeft gedacht, heeft zijn beminnelijk en gracielijk lyrisme gefilterd door een speelsche ironie, door een schalksche verteederling, zoodat zijn vervoeringen nooit Victor Hugo-achtige aspecten hebben aangenomen, die de leesbaarheid van zijn boekje niet zouden hebben bevorderd. Er komen in het – te uitvoerige – werkje van Jonckheere een aantal zeer oorspronkelijke beelden voor, die iets van den geest hebben van Cocteau. Ergens

schrijft hij over de zee als over een fonoplaat, waarop het schip de naald is die er een schuimlijn in krast. Het is (bijna) overal pittig en vlot geschreven, dit boek, amusant, spiritueel op menige bladzij. De schrijver heeft zich geen moment laten overdonderen door den oceaan, hij stond er niet bezwerend of sidderend tegenover, hij bleef wie hij was; een gevoelig dichter, vol teedere schalkschheden, een altijd geboeid en vief waarnemer. Het had, hier en daar, nerviger gekund; ik mis soms de doorbraak van een lyrisch, of hoe dan ook, *temperament*, maar ben toch niet blind voor de karakterteekening van de leden van de bemanning, wien het boekje trouwens is opgedragen. Na het marmer van Gijzen's *Ædipus Achterna*, na de soepele *Barceloneesche Reisindruckten* door Toussaint van Boelaere, is *Cargo* het derde Vlaamsche reisverhaal, dat een kunstwerk is. De vignetten van Martha van Coppenolle zijn alleraardigst.

Lode Zielens

V A R I A

Het Wezen van den Mensch, Wijsheid uit Morgen- en Avondland. Verzameld door Erich Sylvester. Ned. vertaling door Dr L. A. Rademaker. Amsterdam, Strengholt, 1940.

Een royaal 4°-formaat, goed papier, een pakkende illustratie in kleuren door Anton Pieck en dan die titel: *Het Wezen van den Mensch*, in gouden letters gedrukt.... Dat moet bij een „breed” publiek de aandacht trekken. „Wijsheid uit Morgen- en Avondland”, leest men binnen in, als ondertitel; in een soort prospectus is sprake van „wijsheid

en cultuur”. Erich Sylvester is de (Zwitserse) verzamelaar van deze Oostersche en Westersche wijsheid, van deze cultuur-uitingen uit vele landen. Dus die zal dat alles in het Duitsch vertaald hebben, of anders zal hij reeds bestaande Duitsche vertalingen gebruikt hebben; want wie kent er Chineesch zoowel als Perzisch, Oud-Egyptisch en tegelijk ook Sanskriet? En uit het Duitsch blijkt Dr L. A. Rademaker het toen weer in ons Nederlandsch te hebben overgebracht.

Men leest in dit boek over de Oorsprongen